

3.

Til Landstingets Udvalg angaaende Lovforslaget om Ændringer i Lovene for de tvende Husmandskreditforeninger.

I Anledning af det af Indenrigsministeren i Landstinget fremlagte Forslag til Lov om Ændringer i Lovene for de tvende Husmandskreditforeninger tillader Bestyrelsen og Repræsentantskabet for Kreditforeningen af Grundejere paa Landet i Jylland sig ærbødigst at henlede det ærede Udvalgs Opmærksomhed paa, at Bestemmelserne i det nævnte Lovforslags §§ 2 og 3 vil have meget uheldige Følger for Kreditforeningen af Grundejere paa Landet i Jylland.

Vedtages Lovforslagets § 2, vil det have til Følge, at vi maa søge tilvejebragt Lovhjemmel for den samme Forhøjelse af vor Udlaansgrænse, der som Husmandskreditforeningernes er Halvdelen af Vurderingssummen.

Naar henses til, at den gennemsnitlige Udlaansprocent hos os kun er ca. 41 og for den jyske Husmandskreditforening 44,65, og der altsaa er Plads nok for en Forhøjelse af Laanene med 5 pCt. uden derved at overskride den nugældende Udlaansprocent, synes en Forhøjelse af denne til 55 pCt. mindre nødvendig. Dette saa meget mere, som det oplystes af den adm. Direktør ved Husmandskreditforeningens sidste Generalforsamling, at en Undersøgelse af Ejerskifter havde vist, at Udlaansprocenten var 70 pCt. af Ejendommenes virkelige Værdi, og at han udtalte, at det i mange Tilfælde var for meget. Det maa derfor ikke alene anses for mindre nødvendigt, men tilmed for yderst risikabelt at give denne Forening Ret til at udvide sin Risikogrænse yderligere.

Skulde dette alligevel ske, vil vi, som foran nævnt, se os nødsaget til at søge Regeringen og Lovgivningsmagten om den samme Begunstigelse, da det kan forudses, at alle Ejendomsbesiddere, hvis Ejendomme ikke er større, end at de kan faa Laan i Husmandskreditforeningen, vil søge til denne, naar de paa Forhaand kan vente at faa højere Laan dør.

Med Hensyn til Lovforslagets § 3 skal vi tillade os at pege paa, at Kreditforeningen af Grundejere paa Landet i Jylland oprettedes i Henhold til Lov Nr. 103 af 14. April 1893 med de Ejendomme for Øje, der paa Grund af, at deres Taksationsværdi oversteg 6,000 Kr., ikke kunde faa Laan i den jyske Husmandskreditforening og ej heller i nogen af de andre her i Jylland bestaaende Kreditforeninger, fordi de hverken var Land- eller Købstadejendomme.

De gentagne Forhøjelser, der siden 1893 har fundet Sted af Husmandskreditforeningernes Taksationsgrænse, har givet Flertallet af Ejendomsbesiddere paa de Pladser, her er Tale om, Adgang til ogsaa at kunne faa Laan i den jyske, statsgaranterede Husmandskreditforening. Der er derved paaført vor Forening en Konkurrence, der har bevirket, at det Udlaansomraade, som ved dens Oprettelse af Lovgivningsmagten fra alle Sider var anerkendt som ene tilhørende denne, og hvorom der fra mange Sider næredes Tvivl om, at det i det hele taget vilde være tilstrækkelig stort til at danne Grundlaget for og i Fremtiden bære en levedygtig Forening, er blevet meget betydeligt indskrænket. Dette fremgaar ogsaa klart deraf, at uagtet den Udvikling, der har fundet Sted i de forløbne 20 Aar indenfor det Omraade, Foreningen var bestemt for, særlig Stationsbyerne, var dens Udlaanssum pr. 31. Marts 1913 kun 32,052,300 Kr., medens den jyske Husmandskreditforenings Udlaan i samme Tidsrum er steget fra 25,107,400 Kr. til 134,374,800 Kr., et slaaende Bevis for, at al den megen Tale om Konkurrence fra Kreditforeningen i Herning, der fremkom fra Husmandskreditforeningens Talsmænd ved Lovforslagets Behandling i Folketinget i Fjor, fuldstændig savner Hjemmel i de faktiske Forhold.